

# KURJER KRAKOWSKI

Cena przedpłaty: miesięcz. kwart.  
 W Krakowie 90 cent. 2 złr. 50 c.  
 W całej Austrii 1 złr. 15 „ 3 „ 25 „  
 W Prus. i Niem. 25 sgr. 2 tal. 12 sgr.  
 W Belg., Włosz. i Szw. 5 fr. 12 fr.  
 W Francji i Anglii 6 fr. 15 fr.  
 Numer pojedynczy 5 centów.  
 W Krakowie odnośnie do domów 10 c. mies.  
 Redakcja i Administracja ul. Florjańska Nr. 355.

Wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświęconych o godz. 8 rano. — Listy niefrankowane nie przyjmują się. — Reklamacje nieopieczętowane wolne są od opłaty.  
**Ajencje Kurjera Krakowskiego.** W Krakowie: księgarnia J. Czecha w Rynku, w Tarnowie: handel P. Müldnera, w Rzeszowie: księg. Pellara, w Przemyśle: księg. braci Jeleniów, we Lwowie: Ajencja dzienników A. J. Piątkowskiego, księg. Seyferta i Czajkowskiego, w Poznaniu: księgarnia A. J. Zupańskiego, w Wiedniu: Haasenstein et Vogler, Wien, Neuer-Markt Nr. 16.

Cena ogłoszeń (inseratów).  
 Od wie. sz. drobnego druku za każdorazowe umieszczenie 4 centy.  
 Opłata stempłowa 30 cent. od każdego ogłoszenia za każdorazowe umieszczenie.  
 Za ogłoszenia nadsyłane wprost do redakcji i płatne gotówką, stempel płaci wydawnictwo.  
 Inseraty przyjmuje Z. J. Wywiatkowski, ul. św. Anny, dom dra Balko.

## Przegląd polityczny.

Pisma wiedeńskie zapewniają ciągle o bardzo szybkim ukończeniu przesilenia ministerjalnego. Lista ministrów i program działania miały już zostać przedstawione cesarzowi i zatwierdzone. Ministerjum policji na żądanie p. Giskry połączonem zostanie z ministerstwem spraw wewnętrznych, lecz oddzielenie wydziału wyznań od wydziału oświecenia nie będzie miało miejsca. Odstąpiono także od myśli żądania od hr. Beusta, ażeby złożył mandat deputowanego.

Urzędowe pisma ogłoszenie nowego składu ministerjum zapowiadają teraz na środę, tymczasem rada państwa pauzuje, gdyż najbliższą sprawą polityczną, którą się ma zająć, jest rezolucja galicyjska, a ta dopiero po ukonstytuowaniu się gabinetu wzięta zostanie pod obrady.

Wotum nieufności dane przez obie izby w Monachjum gabinetowi ks. Hohenlohe, jak się

łatwo domyśleć sprawiło najprzykrejsze wrażenie w Berlinie, gdyż polityka dzisiejszego prezesa ministrów bawarskich ożywiona była duchem przyjaznym Prusom. Stronnictwo bismarkowskie w Bawarii przerażone jest także tym obrotem rzeczy, i podało do izby adres w duchu przeciwnym. Czy w skutek wotum izb ministerjum Hohenlohe upadnie, niewiadomo jeszcze; król chciałby zatrzymać dotychczasowych swoich doradców, przywódcę zaś stronnictwa patriotycznego starają się wymusić zmianę gabinetu.

## Wiadomości polityczne.

**Praga, 31 stycznia.** Wczoraj skonfiskowano *Narodni Listy* za artykuł p. n. „Pięciu ministrów, pięć programów“, zawierający żywe zaczepki przeciwko ministerjum i obrażę majestatu.

**BAWARJA. Monachjum, 31 stycznia.** Król nie przyjmie ani adresu ani deputacji izb.

**FRANCJA. Paryż, 31 stycznia.** Rząd hiszpański traktuje z księciem Montpensier o oddanie tronu jego synowi infantowi Ferdynandowi, mającemu lat jedenaście. Do dojścia jego do pełnoletności rządu sprawowałaby regencja.

**RUMUNJA. Bukareszt, 30 stycznia.** Pułkownik Sturdza postawił w izbie wniosek podpisany przez 65 deputowanych, żądający przyznania księżnie rumuńskiej 300,000 fr. rocznej dotacji. Prezes ministrów oświadczył, że książę Karol dotacji nie przyjmuje, dopóki finanse państwa nie będą w świetniejszym stanie. Po tém oświadczeniu cofnął Sturdza swój wniosek.

**WŁOCHY. Florencja, 31 stycznia.** Poseł turecki w czasie przejażdżki spadł z konia i ciężko się zranił.

Kilku biskupów włoskich podaje osobne adresy za dogmatem nieomylności.

W czasie otwarcia wielkiego tunelu przez górę Cenis, łączącego Francję z Włochami,

## Wiadomości pożyteczne

### w gospodarstwie domowem.

Uwagi wstępne. Palenie kawy. Brak mięsa w ogólności. Miejscowy brak mięsa. Nowy sposób Liebiga konserwowania mięsa w większych ilościach.

(F) W naszych czasach skutkiem uprawy i rozwoju umiejętności przyrodniczych praktyczny kierunek zaczyna przemagać i brać górę w wykształceniu i życiu prywatnem.

Dzieje się to nieraz ze szkodą wykształcenia serca i umysłu, zwłaszcza jeżeli jednocześnie zaniedbuje się drugi kierunek, równie ważny w życiu narodów, to jest kierunek duchowy, który nam wskazuje poezja, literatura i sztuki piękne. Dziedziny piękna i sztuki mają to do siebie, iż ciągle w nich przebywać niepodobna. Stanowią one kwieciste oazy do wypoczynku po trudach codziennego życia pełnego kłopotów i zabiegów o chleb powszedni. Uprawa tych dziedzin duchowego rozwoju ludzkości jest niezbędna, lecz wcale nie przeszkadza do pamiętania o istnym geniuszu naszych czasów, o umiejętności przyrody wraz z jej córkami chemją, fizyką, tech-

niką itd., przynoszącemi nam w ofercie materialne dobro.

Zapatrując się z tego stanowiska uważaliśmy za rzecz pożyteczną udzielić miejsca w naszym odcinku, przeznaczonym dla rozrywki i nauki, wiadomościom o nowych wynalazkach i udoskonaleniach mających zastosowanie w życiu codziennem.

Po tych kilku słowach wstępnych przystępujemy do rzeczy.

Gospodynie nasze nie będą się zapewne gniewały, jeżeli podamy tu dobry sposób palenia kawy. Nie chcemy przez to ubliżać ich talentom gospodarczym, podajemy go dla wypróbowania, prosząc nasze czytelniczki o zdanie. Spodziewamy się, iż w przedmiotach, o których pod napisem na czele artykułu umieszczonym pisać zamierzamy, zawiąże się między nami i publicznością korespondencja, dla której chętnie otwieramy szpalty naszego pisma.

Istota i skład ziarn kawowych przez palenie ulega wielkiej zmianie. Naprzód masa rogowata, której rozdrobnić niepodobna po upaleniu łatwo daje się proszkować; następnie garbnik (kwas garbnikowy, inaczej zwany tanniną), cukier i tłuszcz zawarty w kawie,

zostaje rozłożony, a w części nawet zniszczony. Powstały wreszcie przy paleniu kawy olejek kawowy w skutek znacznie podwyższonej temperatury tj. gorąca, ulatnia się. Ponieważ zaś od olejku kawowego zależy aromat i smak przyjemny kawy palonej, przeto należy olejek ten trzymać wszelkimi sposobami, aby się nie ulatniał. W tym celu do piecyka rzucają się kawałki suchej bułki pokrajanej w kostki i wraz z kawą palą się. Bułka powolniej się rozgrzewa od ziarn kawowych i na wzór gąbki wysysa pary olejku, które na nią jako na ciele chłodniejszym zagrzewają się. Tym sposobem zapobiegamy ulatnianiu się olejku. Kawa upalona w ten sposób zyskuje znacznie na dobroci. Na trzy ćwierci funta kawy bierze się ćwierć funta suchej bułki. Po zmieleniu kawa przechowyuje się w naczyniach zamkniętych, napełnionych do samego wierzchu. Kawa palona przez długie przechowywanie traci jak wiadomo swój aromat. Chcąc temu zapobiedz ziarna kawowe świeżo upalone jeszcze za gorącą przesypuje się cukrem sproszkowanym (na 25 funtów kawy trzy ćwierci funta cukru). Cukier rozpuływa się i przez to tworzy się na ziarnach osłonka, która przeszkadza ulatnianiu się części aromatycznych.





odbędzie się wystawa powszechna w Turynie. Straty zobowiązują się pokrywać osoby prywatne.

Skonfiskowano kilka dzienników, które umieściły list Mazziniego do przyjaciół republikańców.

Utworzyło się w parlamencie stronnictwo złożone ze 120 południowo-włoskich deputowanych, na których czele stoi Mancini, żądające przeniesienie stolicy do Rzymu lub Neapolu. Wielu byłych żołnierzy Garibaldegoc chce się oddać pod rozkazy tego stronnictwa. Garibaldegoc oczekują w Medjolanie, rząd włoski ma baczne oko na niego i jego wyspę.

## Kronika.

**Kraków 2 lutego.** Onegdaj i wczoraj w szkole głównej izraelskiej na Kazimierzu odbył się półroczny egzamin wobec całego grona nauczycielskiego, oraz rodziców i osób zaproszonych. I tym razem szkoła ta licząca w obu czteroklasowych oddziałach, męzkim i żeńskim 850 uczniów, zyskała sobie powszechne zadowolenie. Uczniowie, a szczególnie uczennice mówią czysto i poprawnie po polsku i we wszystkich wykładanych przedmiotach okazują znakomite postępy. Wdzięczność za to należy się p. drowi Dankowiczowi i wszystkim nauczycielkom i nauczycielom, których listę podaćbyśmy musieli, gdybyśmy chcieli każdemu oddać należną sprawiedliwość. Bez ujemy dla innych pozwolimy sobie przeciw wspomnieć nauczyciela śpiewu p. Niemczyka, który najpowszechniejsze na egzaminie za swoich uczniów i uczennice zyskał uznanie.

\* W piątek 4 b. m. odbędzie się w sali hotelu saskiego drugi i ostatni koncert państwa Nosek. Nie wątpimy, że publiczność, która z ostatniego popisu tak pochlebne o talencie koncertantów wyniosła zdanie, licznie się zbierze tym razem.

\* W Muzeum techniczno-przemysłowem we środę d. 2 lutego będą następujące publiczne wykłady:

Od godz. 4 — 5 prof. Jabłoński. „O niektórych zwierzętach mogących z korzyścią aklimatyzować się w naszym kraju.”

Od godz. 5 — 6 p. Wałery Rzewuski. „O fo-

tografii na papierze, wykład objaśniony doświadczeniami przy świetle magnetycznem.

Wstęp bezpłatny dla słuchaczy obojga płci.

\* Wczoraj odbył się składkowy piknik w hotelu drezeńskim urządzony przez p. Sz...

\* W skutek ścietego mrozem błota na chodnikach porobiły się kupki lodu, o które co chwila utykać trzeba i bardzo łatwo mogą być przyczyną wypadku, bo nie łatwiejszego jak wieczorem na takiej kupce lodu wywrócić się i złamać lub zwichnąć rękę lub nogę.

\* Onegdaj pp. Nosek zostali zaproszeni do znanych z gościnności państwa G. znanych z swej dla artystów uprzejmości, gdzie w gronie doborowego towarzystwa i znawców dali się słyszeć. U państwa G. każdego tygodnia zaproszone celniejsze talenta muzyczne naszego miasta, jak pp. Śmietński, Kazimierz Hoffmann, Bylicki Franciszek, Longwell, Peters i t. d., mają sposobność dzięki uprzejmości gospodarstwa, zespłaniu swych talentów w kwartetach i kwintetach, wykonywając najcelniejsze utwory mistrzów muzyki.

\* Wczoraj rano subjecki handlu korzennego pana Fuchsa w rynku, gdy przyszli o zwykłej godzinie sklep otworzyć, ujrzeli zapalone w handlu światło i domyśliли się, że złodziej się wkraść musiał. Wszedłszy do sklepu natychmiast zamknęli wszystkie drzwi, a usłyszawszy ruch w piwnicy, dwóch z nich usiadło nad otworem, gdy równocześnie dano znać o tem policji. Wkrótce też zjawił się patrol z komisarzem policji, obstawiono wszystkie wyjścia i w piwnicy znaleziono winem podpitego złodzieja, przy którym znaleziono kilkadziesiąt reńskich, które z kasy sklepu sobie przywłaszczył. Wszedł on do sklepu drzwiami do piwnicy prowadzającymi od podwórca, wybił w drugich drzwiach do drugiej piwnicy dziurę, przez którą dostał się przez żelazne drzwi, które wywalił, do piwnicy komunikującej bezpośrednio ze sklepem. Jedenaście kłodek złamał musiał i 4 drzwi otwierał, nim się dostał do kasy sklepu, gdzie był zapas pieniędzy obrotu dziennego, t. j. kilkadziesiąt złotych reńskich w banknotach i kilkanaście niedzią; te ostatnie znaleziono w drugiej piwnicy zawinięte w ręcznik, wyrzucone znać przez złodzieja w chwili, gdy spostrzegł grożące mu niebezpieczeństwo. Złodziej znany już jest dobrze policji i niedawno z kryminału wypuszczony został.

Też nocy okradziono sklep p. Okonia przy ulicy Szewskiej.

\* Oto mała próbka grzeczności doróżkarzy krakowskich. Wczoraj pewne towarzystwo wsiadło do sanek nr. 13, żeby użyć przyjemności sanny, jeden z towarzystwa z zezwoleniem i dla dogodności zresztą pana

doróżkarza powoził końmi. Zaledwie wyjechali na drogę okalającą Kraków, bez najmniejszej przyczyny doróżkarz oświadcza, że nie może na żaden sposób zezwolić, aby ktoś jego końmi powoził. Bez najmniejszego oporu oddano mu lejce, ale nastroszony już raz swoje gardło na grubiański ton, zaczął sypać rozmaitemi niegrzecznościami jak z rękawa, które gdy nie ustały, pogroźono mu policją i kazano mu ruszać do domu. Przy domu jednak stanąć nie chciał i jeden z szlichtadujących musiał skoczyć z sanek i zatrzymać konie, ażeby przynajmniej pani N. N. mogła wysiąść przed swem mieszkaniem. Reszta towarzystwa pojechała do policji, gdzie się cała sprawa wytoczyła przed komisarzem i krnąbrny doróżkarz na kilka dni aresztu skazany został. Przestroga dla używających szlichtady, aby nie brali nru 13!

\* Bal na dochód ochronki w Wieliczce wypadł świetnie. Około 200 zlr. wpłynęło do kasy ochronki. Zapowiedziane są jeszcze dwa bale: mieszczański i kawalerski.

\* Cesarz potwierdził wybór ponowny p. Józefa Brenera i Roberta Domsa wiceprezydentem Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

\* We Lwowie w kamienicy Dębickiego przy ulicy Wałowej powiesiła się 31 b. m. o godz. 10tej kucharka. Posądzono ją o skradzenie mięsa w spiżarni wartości 5 zlr. i o skarżenie w policji. Gdy nadszedł rewidor policyjny dla zbadania rzeczy na miejsce, zastał ją już nieżywą.

\* Dawno temu chemik angielski Davy odkrył tak zwaną lampę bezpieczeństwa używaną przez górników w celu zabezpieczenia się od zapalania się gazów palnych nagromadzonych w kopalniach. Jest to zwyczajna lampa olejna osłonięta siatką metalową. Siatka ta ochładza płomień, który po nad siatką nie wychodzi i nie może zapalić otaczającej atmosfery gazów palnych. Obecnie technicy mają używać siatki metalowej do gaszenia palących się tłuszczów i żywic, między innymi nafty i olejów naftowych.

Z tego powodu chemik nasz, znany w mieście tujszym J. B. Rogojski, obecnie przebywający w Warszawie, opowiada w *Opiekunie domowym*, iż wynalazcą tego sposobu ściśle naukowego jest pewna właścianka galicyjska, która mu pomagała w pracach nad naftą surową w Galicji wschodniej przed dwoma laty przedsiębranymi.

Kobieta ta nie mogła znieść żaru promieniającego od pieca żelaznego, na którym grzały się oleje naftowe i nakryła sobie twarz dużem sitem, które przypadkiem znajdowało się w ogrodzie sąsiednim. Razu pewnego oleje zaczęły kipieć i zapaliły się. Płomień

Od kawy przechodzimy do innego rodzaju pożywienia codziennego — do mięsa.

W ostatnich czasach w różnych krajach europejskich czuć się daje brak mięsa, w skutek wzrastającej potrzeby tego artykułu spożywczego. W Austrii również zaczynają się uskarżać na brak mięsa, w skutek coraz zwiększającej się konsumcji wywołanej przez wzrost dobrobytu i znaczniejszy wywóz mięsa za granicę.

Chów bydła w ogóle przez zabieranie pastwisk pod pług znacznie się w naszych czasach zmniejszył. Chcąc zapobiedz brakowi mięsa, jaki się zaczyna objawiać w Europie, spekulacyjny duch ludzki sięga do dalekich krajów zamorskich, uraguacja i rzeczypospolitej argentyńskiej, z kąd obecnie sprowadzają żywe bydło do Anglii. Niewiadomo jeszcze czy ten przewóz bydła rzeźniewego przez ocean atlantycki opłaci się. Sprowadzanie mięsa konserwowanego z Ameryki i Australji wielką ma przed sobą przyszłość i dlatego najznakomitsi chemicy zajęli się wyszukiwaniem nowych sposobów konserwowania mięsa. Brak mięsa i w Galicji wkrótce nastąpić musi, bo uprawa roślin pastewnych i produkcja podupa da zamiast wzrastać, a sąsiednie kraje, Podole

rossyjskie i Bessarabja, dostarczają coraz mniej chudych wołów na wypas. Już teraz ceny mięsa są u nas dość wygórowane. W tej chwili jednak nie będziemy wchodzić w rozbiór środków za pomocą, których możnaby zapobiedz brakowi mięsa w ogólności. Roztrząsanie podobne nie może być przedmiotem krótkiej pogawędki.

Cel nasz jest inny. Chcielibyśmy przez podanie sposobu konserwowania mięsa przyjąć w pomoc gospodarstwom wiejskim, gdzie często czuć się daje brak mięsa z powodu złych dróg i braku komunikacji z miastami. Prócz tego nieraz się zdarza, iż pewna okolica nie może skonsumować mięsa jakie posiada, transport zaś wołów nie opłaca się, jeżeli handel wołami nie jest prowadzony na większy rozmiar. Otóż z takich okolic mięso konserwowanie musi być korzystnie wywożone do miejsc, w których zbyt tegoż jest zapewniony. Nakoniec w miastach większych mięso znacznie bywa droższe aniżeli na prowincji. Drobne gospodarstwa mogłyby ze względów oszczędności zakupować mięso konserwowane, które po odtrąceniu kosztów przewozu taniej mogłoby wypaść, aniżeli kupowanie mięsa świeżego w jatkach.

Znakomity chemik niemiecki *Justus Liebig* podał niedawno następujący przepis konserwowania mięsa.

W 45 kwartach wody rozpuszcza się 36 funtów soli kuchennej i 1/2 funta fosforanu sody krystalicznej. W soli kuchennej znajduje się wapno i magnezja, dla oczyszczenia więc soli od tych przymieszek dodaje się fosforanu sody (natrum phosphoricum). Roztwór pozostawia się przez pewien czas w spokoju aby się wyklarował, (poczem zlewa się ciecz czystą z nad osadu ziemnego. Do tak otrzymanej wody słonej dodaje się 6 funtów ekstraktu mięsnego, 1 1/2 funta chlorku potasu (kalium chloratum) i 20 funtów saletry sodowej (chilijskiej) wszystkich tych ingrediencji dostać można w handlach korzennych, w handlach materiałów aptecznych i w aptekach.

Cieczę tak przyrządzoną zwilża się mięso, aby dobrze nią przesiąkło. Mięso takie jest bardzo smaczne, prawie się nie różni od świeżego, i nie traci swoich własności, a przytem jest zdrowe i pożywne.



buchnął na kilka łokci. Niebezpieczeństwo pożaru było ogromne.

Chemicz. nasz chciał gasić płomień piaskiem, gdy dziewczyna ze śmiechem przybiegła, nakryła sitem cały wierzch pieca razem z koziołkiem. Płomień został odrazu stłumiony. Przez przykrycie następnie sita mokrem płótnem ustało całe niebezpieczeństwo a właścianka rzekła po rusińsku: „Panie! wdajecie się z bismem i robicie czary (prace chemiczne) a nie umiecie ognia gasić.“ Oto jest tryumf instynktu ludowego, który nieraz dał początek wielkiego odkrycia.

\* Księgozbiór W. A. Maciejowskiego autora „Historji prawodawstw słowiańskich, jak *Czas* donosi wystawiony jest na sprzedaż. Jest to bogaty zbiór ksiąg i rękopismów odnoszących się do prawodawstw rozmaitych narodów słowiańskich.

Właściciel żąda 6000 rubli, a zgłosiła się już o kupno biblioteka uniwersytetu kijowskiego; dobrze by jednak było, żeby zbiór ten dostał się do jednej z bibliotek krajowych.

\* W wydziale lekarskim warszawskiego uniwersytetu mają być w tych czasach otwarte następujące kliniki: terapeutyczna, którą za wiaływać będzie prof. Chojnowski i chirurgiczna pod zarządem dr. Kosińskiego.

† W Warszawie umarła Emilia Borawska artystka dramatyczna, która wyszedłszy ze szkoły słynnego Kudlicza, pracowała przez lat kilkanaście w teatrze wileńskim, a ostatnio grała na scenie warszawskiej rolę matron i matek.

\* Do pałacu sztuk pięknych w Wiedniu, jak donosi kronikarz wiedeński *Gazety Narodowej*, przybyło kilka utworów naszych artystów. Oprócz „Zygmunta i Barbary“ jest jeszcze obraz Wojciecha Stattlera „Przenajświętsza Rodzina“, który niedawno był wystawiony w sali tow. naukowego krakowskiego; dwa obrazy Gryglewskiego „Kaplica Zygmuntońska na Wawelu“ i wewnątrz św. Szczepana w Wiedniu i Kotłusa obrazek pełen tęsknej poezji przedstawiający chłopa góralskiego przy trzodzie w samotnej hali tatrzańskiej.

Miły jest także na tej wystawie obrazek rodzajowy Horowitza z Paryża, którego treść wzięta jest z życia polskiego. Przy stole siedzi stary belfer wykładający małemu żydziakowi naukę czytania mądrości talmudycznych. Jakie wrażenie wywiera na jego ucznia wykład, trudno wiedzieć, bo mały bohater tak jest obrócony do publiczności, jak gdyby chciał jej dać do zrozumienia, że go nic a nic nie obchodzi. Starszy jego braciszek zdrymnał się na ztydłku. U nóg belfera na ziemi siedzi jednak chłopczyzna, przed nim otwarta księga starożytna, oprawna w czarną skórę, ale on z niej już nie czyta, jego myśli dalej wlatują, mądrzemu oczyma szuka już w krainie marzeń czegoś więcej, niż mu dać może nauka zniekanego belfera pod strzechą wiejskiej karczmy.

W *Kunsterverein* na styczniowej wystawie oprócz arcydzieł z galerji francuzkich są jeszcze i obrazy innych malarzy. Okazów polskiego pędzla było cztery: „Huzary na flankach“ Giermskiego zakupione przez cesarza za 200 złr. i trzy rodzajowe: Kozakiewicz *Cyganie* i dwa zatytułowane *Dziecinne zabawy*, znane naszym czytelnikom z wystawy przemysłowej, a zakupione już przez jakiegoś Niemca.

\* We Florencji ma wyjść w przepysznym wydaniu przekład włoski poezji Lenartowicza p. t. „Album włoskie.“

\* W Londynie w r. 1872 ma się odbyć nowa wystawa świata.

## PRZEWODNIK

### dla miejscowych i przyjeżdżających.

\* *Museum techniczno-przemysłowe* otwarte codziennie od godz. 10 — 1 i od 3 — 4. Wykłady popularne dla słuchaczy obojga płci odbywają się codziennie w sali muzealnej od godz. 4 — 6.

*Towarzystwo przyjaciół oświaty ludowej.* Walne zgromadzenie filji krakowskiej dziś o godz. 4 po poł. w biurze zarządu przy ul. Grodzkiej 1. 101 na dole. Porządek dzienny: 1) Zagajenie. 2) Sprawozdanie zarządu z dotychczasowych czynności. 3) Rewizja rachunków. 4) Wybór delegata na walne zgromadzenia centralne. 5) Wybór członków zarządu i przewodniczącego na rok 1870. 6) Wnioski członków.

Jutro w sali reductowej *szósta reduta*, w czasie której o północy daną będzie komedia *Chrapanie s rokasu*.

**Kalendarz.** Dziś oczyszczenia N. M. P. jutro św. Błażeja, biskupa męczennika.

Wschód słońca o godz. 7 m. 28. zachód o g. 5 m. 0. Dnia 31 stycznia popołudniu i wieczorem po części niebo pogodne. Termometr od — 3.4 spadł wieczorem na — 14.8 R. Barometr idzie ciągle w górę; o 6 rano 1 lutego stał on na 335.26, termometr zaś na — 12.8 R. Wiatr północno-wschodni, spokojny.

**Teatr.** We czwartek nie będzie przedstawienia z powodu przygotowań do przedstawienia dramatu Wiktoryna Sardou p. n. *Ojczyzna*, który na swój beneficis obrała pani Ekerowa. Benefis ten będzie miał miejsce w sobotę. Nie wątpimy iż publiczność nasza licznem zebraniem się na przedstawienie wynagrodzi zasługi ulubionej w swoim rodzaju ról artystki, która wybozem tak głośnego i tak trudnego dzieła na benefisowe przedstawienie dała dowód poważnego pojęcia sztuki i na wdzięczność sobie zasłużyła.

## Szarada.

Kto się zawiązał, ale szczerze,  
Ten na drugie zwykle bierze,  
Pierwsze trzecie pewien ptak  
Wszystko z ciasta... wszakże tak?

Znaczenia wczorajszej zagadki: *Koncert*. Części składowe: *Kort, terno, rok, tren, cent, kret, kot, Ren, tron, ton, noc*. Pierwsze trafne rozwiązanie nadesłał p. Wincenty Eminowicz.

## Gospodarstwo, przemysł i handel.

**Kraków dnia 1 lutego.** Od dość dawnego czasu trwa już stagnacja w handlu zbożowym, bo nie ma widoków podniesienia się cen i wywozu zboża za granicę, gdzie prawie taki sam martwy handel jak i u nas. W Węgrzech, zład dawniej tak wielką ilość zboża wysyłano za granicę, obecnie nastąpiła wielka stagnacja i małe zakupna na wywóz. Te wszystkie powody wpływają także i na nasz handel zbożowy, co się i na wczorajszym targu na Baranie sprawdziło. Dowóz był dość znaczny, lecz kupców mało, ceny chwiejne, a chęć do kupna niewielka. Płacono za pszenicę od 38 do 40 1/2; na żyto był popyt i podniosło się o 10 groszy, płacono od 22 do 24 1/2; jęczmień po cenie dawniejszej od 18 do 21; owies poszukiwany i płacony od 12 do 14 złp. Targ dzisiejszy na Kleparzu był średni, dowieziono nietylko z Królestwa, okolicy Krakowa, ale i z Galicji dość zboża. Popyt z początku targu niewielki, ku końcowi ożywił się, a dowiezione zboże tak przez spekulantów jako też młynarzy i piekarzy tutejszych rozkupione zostało. — Sprzedawano pszenicę czerwoną od 9 do 9 75 białą od 10 do 10 15; żyto poszukiwane i płacone od 5. 70 do 5. 95; o jęczmień mniej popytu, płacony od 5. do 5 1/2; owies poszukiwany mało co podniósł się, płacono od 3. 30 do 3. 75 — koniczyna czerwona od 52. do 54 biała od 70. do 90 złp.

\* We wczorajszym ciągnięciu losów pożyczki państw z r. 1860 wyciągnięto następujące serie: 149 296 477 481 825 1270 1438 1953 2383 2602 2938 3792 3877 4068 4282 4672 4738 4840 4906 5524 5812 6129 6153 6208 6441 6497 6617 6635 6655 6822 7600 8337 8346 8724 9556 9923 10,249 10,252 10,494 11,387 11,660 12,064 12,360 12,404 12,486 12,668 13,199 13,269 13,594 13,837 13,859 14,368 14,484 14,697 16,038 16,628 17,308 18,449 18,783 18,813 18,960 19,373 19,800 19,815 19,939.

\* Z dniem 10 lutego ustanowiony zostanie c. k. urząd pocztowy w Brozdowcach, który codziennym pośtańcem konnym utrzymywać będzie związki z Rozdolem i Borynicami.

## Ostatnie wiadomości.

Radę ministerjalną, która się miała odbyć onegdaj i na której miało być rozstrzygniętym przesilenie gabinetowe, odroczone na wczoraj. Jenerał Wagner mający objąć wydział obrony krajowej, przyjechał wczoraj do Wiednia.

W Pradze dr. Brauner nie przyjął wyboru na burmistrza. Wczoraj rozpoczął się pro-

ces o rzucanie petard przy ogromnym natłoku publiczności.

Rząd włoski mniej drażliwy od pruskiego dozwolił na odprawianie żałobnych nabożeństw za duszę zmarłego b. w. księcia tokańskiego a nawet dwór przywdział po nim żałobę. Z Rzymu telegrafują, że Papież odmówił przyjęcia adresu przeciw nieomyślności.

Na zapytanie z Neapolu rząd włoski odpowiedział, że nie myśli o przeniesieniu stolicy do tego miasta, nawet wówczas gdyby konwencja wrześnie obowiązywać przestała, lecz jeden z książąt krwi będzie stale mieszkał w Neapolu.

Według *Gaulois* francuzki minister spraw wewnętrznych miał oświadczyć, iż rząd zamierza znieść monopol telegraficzny i zaprowadzić wolność telegrafów.

Telegram z Warszawy donosi, że w Chersonie i Kijowie odkryto działania rewolucyjne będące w związku z moskiewskimi. W celu bliższego ich śledztwa utworzono komisję śledczą, w której prezyduje jenerał Starinkiewicz.

## Kursa giełdy.

Kraków dnia 1 lutego.

Renta srebr.	70.50	70.—	Kol. w. byd.	71.—	70.50
Losy 1860 r.	97.50	97.—	Poż. p. 1864	—	—
„ 1864 r.	118.75	118.—	„ 1866	—	—
Obl. idemn.	74.—	73.50	Srebro	122.—	121.—
L. zast. gal.	78.25	77.25	Dukaty	5.86	5.82
„ b. hypot.	90.25	89.75	Napoleony	9.86	9.82
„ polskie	94.	92.25	Imperjały	10.25	10.5
„ likwidac.	74.75	74.—	Pruski kur.	1.83	1.82
Kol. w. wied.	66.50	66.—	Ruble pap.	1.52	1.51

## TELEGRAMY

„KURJERA KRAKOWSKIEGO.“

Wiedeń d. 1 lutego godz. 6 min. — po poł.

Akcje kredytowe	261.90	Akcje kol. Kar. L.	237.25
Lombardy	245.—	Akc. angl.-weg.	—
Losy z r. 1860	97.—	Akcje anglo-banku	310.50
Losy z r. 1864	119.25	Akcje kolei rząd.	380.—
Akcje frnk.-aust.	105.—	Tramway	148.75
Napoleony	9.85	Kolej półn.-wschod.	—

Uspokobienie giełdy: stałe.

Berlin d. 1 lutego godz. 2 min. 48 po poł.

Wiedeń krót. term.	82 1/4	Akcje kredytowe	143 1/2
Długi term.	81 1/2	Kolej zach. czeska	89 1/4
Warszawa kr. ter.	74 7/8	Kolej rząd. austr.	208
Banknoty rossyjsk.	75	Akc. kol. Kar. L.	97 1/2
Listy zastaw. pol.	69 1/2	Lombardy	134 1/4
Listy likwidacyjne	57 1/8	Amerykańskie	92 1/2
Banknoty austr.	82 1/4	Metaliki	49 1/2
Losy kredytowe	86 1/2		

Uspokobienie giełdy: stałe.

Paryż d. 1 lutego godz. 2 min. 20 po połud.

Renta 3%	73.45	Kolej rządowa	765
Renta włoska	54.85	Amerykańskie	98 3/8
Lombardy	498.		

Uspokobienie giełdy: złe.

## ODPOWIEDZI.

Pan Z. K. Handel p. W. już zawiadomiony.

Z powodu uroczystego święta następny numer Kurjera wyjdzie w piątek o godz. 8 rano.

Do dzisiejszego numeru dołącza się 10-ty półtarkusz powieści Wołodego Skiby p. t. *Na szerokim świecie*.

Redaktor odpowiedzialny Żegota Wywiatkowski.



KSIĘGARNIA

F. L. LEŚNIEWSKI

w Tarnowie

otrzymała na skład główny

wielki dobór tapetów i obić na pokoje

oraz storów do okien

z pierwszych uprzywilejowanych fabryk krajowych i zagranicznych i sprzedaje takowe po cenach najumiarkowańszych.

(Pokój jeden za 6 złr. może być elegancko uupetowany.)

Powyższa księgarnia poleca również

SWOJĄ CZYTELNIĘ POLSKĄ

zbogacaną ciągle najnowszemi dziełami.

(so. 1—3)

SOWA

wyjdzie w sobotę

dnia 5 lutego.

(82. — 1)

Materje na meble.

Wincenty Eminowicz

w Krakowie

przy ulicy Florjańskiej naprzeciw hotelu pod „białą Różą“

poleca swój

z taniości i z wielkiego wyboru

ZNANY SKŁAD TOWARÓW

jedwabnych i wełnianych, płócien, stołowej bielizny, sukien, kortów, materji na meble, firanek, parasoli, szali oraz konfekcji damskich.

Dla dogodności kupujących urządziłem przy składzie pracownię sukien damskich pod kierunkiem pani Antoniny Fiszlowej. Roboty wszelkie uskuteczniam przeto w jak najkrótszym czasie po cenach najumiarkowańszych

(34 8—)

Pracownia sukien damskich

Szale, firanki.

W KRAKOWIE  
Rynek Nr. 19.

We LWOWIE ulica Halicka Nr. 306.

W OPAWIE  
Rynek główny.

Skład pierwszy

c. k.

uprzywilejowanej  
FABRYKIubiorów męzkich  
M. et J. MANDLÓW  
w Prośnicach  
(MORAWA.)

K. ROSENTAL

poleca SWÓJ SKŁAD

gotowych ubiorów męzkich i dla dzieci, wszelkiego gatunku w wielkim wyborze i po najtańszych cenach

Wykonywa także wszelkie zamówienia i reparacje jak najpunctualniej.

Filcowe i sukienne kapelusze, cylindry, krawatki i kołnierzyki. Kamasze i trzewiki, kalosze, parasole, laski, plaidy, koldry, przedmioty do podróży i rozmaite towary galanteryjne.

Główna ajencja maszyn do szycia z fabryki Singera w Nowym-Jorku.

(7 6—50)

Skład pierwszy

c. k.

uprzywilejowanej  
FABRYKIBIELIZNY  
ROSENBAUMA  
i PERELESA  
w Klattowie (CZECHY.)

NAKŁADEM

Ż. J. Wywiakowskiego

wyszły

Modlitwy codzienne

dla

małych dziatek polskich

napisał Antoni Łodzia.

Egzemplarz 15 centów.

Skorowidz

dla księgozbiorów

ułożony w sposób tabelaryczny do

spisywania dzieł

nabyć można w składzie papieru przy

ulicy św. Anny naprzeciw Wszechnicy

Jagiellońskiej w domu narożnym dra

Balke.

Oprawy . . . . .złr. 1 cent. 25

" . . . . . " 1 " 80

nieoprawny libra . . . . . " — " 65

z dołączeniem drukowanych głosek do

oznaczenia spisu abecadłowego.

(43 — 8)

Thoth-Ache-Drops

krople uśmierzające wszelki

ból zębów

wynalazku profesora

L. WUUDRAMA

w Krakowie

nabyć można w Aptece

p. Wiktora Redyka

na Małym Ryńku.

(39 3—4)

Nowy wykaz

ponumerowania domów i podziału k. gł. m. Krakowa nabyć można u

F. Baumgardtena

w Krakowie. Cena 40 cent. w. a.

(79 2—3)